

ผลผลิตที่ 2 ผลิตพันธุ์พืชคุณภาพดี

กิจกรรมที่ 2.1 ผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต

1.วัตถุประสงค์

เพื่อดำเนินการผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตในความรับผิดชอบของกรมวิชาการเกษตรเพื่อจำหน่ายสนับสนุนแก่เกษตรกรหรือหน่วยงานราชการที่มีความต้องการใช้ประโยชน์

2.ขอบเขต

ดำเนินการผลิตโดยศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์

3.ผู้รับผิดชอบ

- 1.นายณพงษ์ วสียงกูร ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด ศวพ.นครสวรรค์
- 2.นายไชยา บุญเลิศ ตำแหน่ง นักวิชาการเกษตรปฏิบัติการ สังกัด ศวพ.นครสวรรค์

4.ความเป็นมาและความสำคัญ

การผลิตพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต เป็นอีกหนึ่งภารกิจที่สำคัญของกรมวิชาการเกษตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกษตรกรได้มีพันธุ์พืชที่ดี ตรงตามพันธุ์ที่เกษตรกรต้องการ ในราคาที่ยุติธรรม และเพื่อสนับสนุนกิจกรรมของหน่วยงานในภาครัฐที่มีความต้องการใช้พันธุ์พืชและปัจจัยการผลิต รวมถึงงานนโยบายต่างๆของรัฐบาล ในส่วนของศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์ ปีงบประมาณ 2561 ได้รับมอบหมายให้ดำเนินงานผลิตพันธุ์พืชไร่ ได้แก่ มันสำปะหลัง ถั่วลิสงและพันธุ์พืชสวน ได้แก่ มะม่วง

5.วิธีการดำเนินงาน

ผลิตพันธุ์พืชไร่

- กำหนดผู้รับผิดชอบศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการผลิตท่อนพันธุ์/เมล็ดพันธุ์ ชั้นพันธุ์ขยาย
- วางแผนการผลิตกำหนดเป้าหมาย กำหนดชนิดพันธุ์ของพืชแต่ละชนิด กำหนดระยะเวลาและสถานที่และดำเนินการส่งแผนการผลิตท่อนพันธุ์/ต้นพันธุ์ ชั้นพันธุ์ขยาย
- ดำเนินการผลิต
 1. การคัดเลือกพื้นที่ ศึกษาข้อมูลสภาพพื้นที่ สภาพภูมิอากาศ ลักษณะดิน ประวัติของพื้นที่ปลูก การกำหนดจำนวนของพันธุ์ที่ปลูกและจำนวนพื้นที่ปลูก
 2. การจัดเตรียมท่อนพันธุ์และเมล็ดพันธุ์โดยประสานการขอรับท่อนพันธุ์ (พันธุ์หลัก) เมล็ดพันธุ์ ชั้นพันธุ์ขยายกับหน่วยงานที่รับผิดชอบ เช่น ขอรับท่อนพันธุ์มันสำปะหลัง (ชั้นพันธุ์หลัก) จากศูนย์วิจัยพืชไร่ระยอง ขอรับเมล็ดพันธุ์ถั่วลิสง (ชั้นพันธุ์หลัก) จากศูนย์วิจัยพืชไร่ขอนแก่น เป็นต้น

3. การเตรียมแปลงปลูกขยาย การปลูกขยายและดูแลรักษา การให้น้ำ การป้องกันกำจัดวัชพืช และการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
4. การตรวจสอบแปลงเพื่อให้ได้พืชที่ตรงตามลักษณะประจำพันธุ์ของพืชแต่ละชนิด ตามที่มาตรฐานกำหนดโดยมีการตรวจสอบผลผลิตพันธุ์ในระหว่างการปลูกและการดูแลรักษา การตรวจสอบพันธุ์ปน จะต้องดำเนินการโดยเคร่งครัด เพื่อตรวจสอบความบริสุทธิ์ หากพบต้นที่มีลักษณะไม่ตรงตามพันธุ์ต้องทำการถอนทิ้ง (พันธุ์ปน)
5. การนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้ท่อนพันธุ์/เมล็ดพันธุ์ ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ให้แก่เกษตรกร หน่วยงานราชการ และผู้สนใจ ได้ทราบจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ให้ผู้ที่ต้องการท่อนพันธุ์/ต้นพันธุ์ทราบโดย ส่งรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทั้งในรูปแบบระบบอินเตอร์เน็ตและรูปแบบเอกสารและมีการประชาสัมพันธ์

ผลิตพันธุ์พืชสวน

- กำหนดผู้รับผิดชอบศูนย์วิจัยและพัฒนาการเกษตรนครสวรรค์แต่งตั้งเจ้าหน้าที่รับผิดชอบด้านการผลิต กิ่งพันธุ์พืชสวน
- วางแผนการผลิตกำหนดเป้าหมาย กำหนดชนิดพันธุ์ของพืชแต่ละชนิด กำหนดระยะเวลาและสถานที่และดำเนินการส่งแผนการผลิต กิ่งพันธุ์
- ดำเนินการผลิต
 - 1.การดูแลรักษาแปลงแม่พันธุ์เดิม
 - การทำความสะอาดแปลง เช่น การกำจัดวัชพืชเดือนละ 1-2 ครั้ง
 - การให้น้ำ ติดตั้งระบบน้ำหยด ให้น้ำสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
 - การใส่ปุ๋ยเคมีและปุ๋ยอินทรีย์ ปีละ 2-3 ครั้ง
 - การตัดแต่งต้นพันธุ์เพื่อให้พร้อมกับการขยายพันธุ์
 2. จัดเตรียมอุปกรณ์ เช่น ต้นตอมะม่วง ขุยมะพร้าว ถุงพลาสติก เชือกฟาง มีดขยายพันธุ์ เทป พันธุ์กิ่ง
 3. การขยายพันธุ์ ตรวจสอบเพื่อให้ได้พืชที่ตรงตามลักษณะประจำพันธุ์ของพืชแต่ละชนิด ตามมาตรฐานกำหนด การตรวจสอบพันธุ์โดยจะต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด
 4. การเพาะชำ ดำเนินการตัดกิ่งพันธุ์ที่ขยายพันธุ์ไว้ (ประมาณ 45 วัน) ดูแลรดน้ำเตรียมกิ่งพันธุ์ พร้อมจำหน่าย
 5. การนำไปใช้ประโยชน์ เพื่อให้กิ่งพันธุ์ ที่ได้นำไปใช้ประโยชน์ ให้แก่เกษตรกร หน่วยงานราชการ และผู้สนใจ ได้ทราบจำเป็นต้องมีการเผยแพร่ให้ผู้สนใจกิ่งพันธุ์ทราบโดย ส่งรายงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบทั้งในรูปแบบระบบอินเตอร์เน็ตและรูปแบบเอกสารและมีการประชาสัมพันธ์

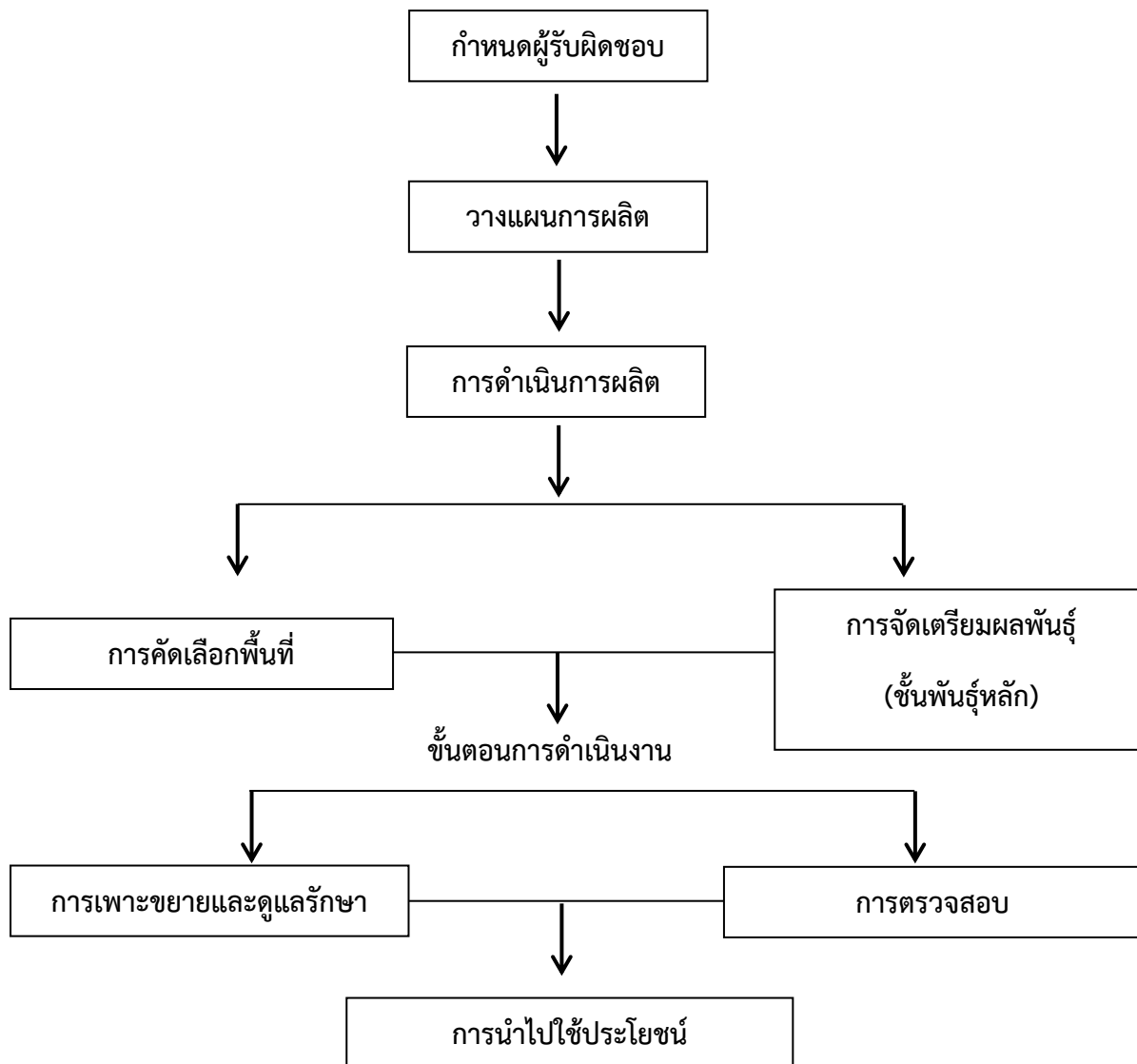
แผน/ผลการดำเนินงานพันธุ์พืชและปัจจัยการผลิตปี 2561

ชนิด/พืช	แผน การผลิต (ท่อน)	พื้นที่ ดำเนินงาน (ไร่)	การนำไปใช้ประโยชน์				หมายเหตุ
			จำหน่าย	วิจัย	สนับสนุน โครงการ	งานผลิต พันธุ์(ผ.2)	
1.พันธุ์พืชไร่							
1.1 มันสำปะหลัง							
- ระยะเวลา 5	50,000	5	35,500	-	3,300	12,000	ปีงบประมาณ
- ระยะเวลา 7	50,000	5	35,500	-	3,300	12,000	61 คาดว่าจะ
- ระยะเวลา 72	50,000	5	38,500	-	500	12,000	จำหน่ายต้น
- ระยะเวลา 9	100,000	10	74,700	-	3,300	23,000	พันธุ์เดือน
- ระยะเวลา 11	200,000	20	88,000	-	68,300	45,000	มกราคม
- ระยะเวลา 86-13	200,000	20	153,250	-	3,300	45,000	2562
			425,450		82,000	149,000	
รวม	650,000	65	656,450				
2.พันธุ์พืชสวน							
2.1.แปลงแม่พันธุ์เดิม	20 ไร่						
- มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง		3 ไร่					ปลูกเมื่อ
- มะม่วงโชคอนันต์		2.5 ไร่					วันที่ 20 -24
- มะม่วงเขียวเสวย		3.5 ไร่					มิถุนายน
- มะม่วงมหาชนก		2.5 ไร่					2556
- มะม่วงแก้วศรีสะเกษ007		2.5 ไร่					อยู่ระหว่าง
- กระท้อนปุยฝ้าย		1 ไร่					การดูแลรักษา
- ขนุนทองประเสริฐ		1 ไร่					แปลงแม่พันธุ์
- ขนุนแดงสุริยา		1 ไร่					เดิมและ
- ขนุนทวาย		1 ไร่					ขยายพันธุ์
- ขนุนจำปากรอบ		1 ไร่					
- ขนุนศรีบรรจง		1 ไร่					
รวม		20 ไร่					

2.2 การผลิตกิ่งพันธุ์							
- มะม่วงน้ำดอกไม้สีทอง	100 ต้น		44	-	56	-	
- มะม่วงโชคอนันต์	100 ต้น		30	-	70	-	
- มะม่วงเขียวเสวย	100 ต้น		22	-	78	-	
- มะม่วงมหาชนก	100 ต้น		22	-	78	-	
- มะม่วงแก้วศรีสะเกษ 007	100 ต้น		32	-	68	-	
			150	-	350	-	
รวม	500 ต้น		500				

ชนิด/พืช	แผน การผลิต (ต้น)	พื้นที่ ดำเนินงาน (ไร่)	การนำไปใช้ประโยชน์				หมายเหตุ
			จำหน่าย	วิจัย	สนับสนุน โครงการ	งานผลิตพันธุ์ (ผ.2)	
3.ถั่วลิสง -พันธุ์ขอนแก่น 84-8	6	30	-	0.79	2.97	-	
รวม	6	30	3.76				

แผนภูมิกระบวนการดำเนินงานผลิตท่อนพันธุ์/ต้นพันธุ์ ชั้นพันธุ์ขยาย

ภาพกิจกรรม

การตัดต้นพันธุ์เพื่อจำหน่ายและปลูก

การตัดท่อนพันธุ์และการปลูกมันสำปะหลัง

มันสำปะหลัง อายุ 3 เดือน

พันธุ์ระยอง 5

พันธุ์ระยอง 7

พันธุ์ระยอง 9

พันธุ์ระยอง 11

พันธุ์ระยอง 86-13

พันธุ์ระยอง 72

ภาพกิจกรรมพันธุ์พืชสวน

ต้นกล้ามะม่วง

วิธีการขยายพันธุ์มะม่วง

ภาพแปลงมะม่วง

กิ่งพันธุ์พร้อมใช้ประโยชน์

